

N:o 74.

Uppläst och godkänd af Första Kammaren den 18 maj 1892.
— — — — Andra Kammaren den 18 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckta motioner om ändrad lagstiftning i fråga om skydd för hemdjur mot skada af hundkreatur.

(Lagutskottets utlåtande n:o 12 och memorial n:o 50.)

Till Konungen.

I särskilda inom Riksdagen väckta framställningar har Riksdagens uppmärksamhet fästats på otillräckligheten af det skydd, som gällande lagstiftning erbjöde egare af hemdjur mot skada af hundkreatur. Dessa framställningar hafva närmast afsett fårkreaturen, såsom de der vore mest utsatta för skada af ifrågavarande slag. Sålunda har anförts, hurusom, särskildt med afseende å nämnda hemdjur, otillräckligheten af gällande lagbestämmelser vore känbar inom de trakter af vårt land, der, såsom i Norrland, fåren under sommarmånaderna vistades i skogarne eller eljest aflägsse från den befolkade bygden, och der således deras egare icke på något verksamt sätt kunde öfvervaka och skydda sina djur. Der förhärjades ofta fährjordarne af hundar, utan att någon möjlighet funnes för de förras egare att vinna ersättning för den lidna skadan, som understundom kunde vara ganska känbar, ej blott på grund af de dödade eller förderfvade djurens värde, utan ock i följd af den mera svårberäkneliga

förlust, som tillskyndades egaren derigenom, att hjorden sprängdes och förskingrades, de späda lammen skildes från mödrarna och djuren förvildades, hvadan svårigheter, kostnader och besvär uppstode, när hjorden på hösten skulle hemföras från sommarens betesmarker. Härtill komme det upprörande djurplågeri, som vanligen vore förenadt med dessa i vildmarken utkämpade strider, i det att jemväl på dessa valplatser plögade qvarlemnas ej blott de döda, utan äfven sårade, hvilka senare ofta måste dö en långsam och qvalfull död. Redan ur sist antydda synpunkt måste djurvännerna finna det önskligt, att ett, så vidt möjligt vore, verksammare skydd bereddes de ifrågavarande värnlösa djuren mot rofgiriga hundar, än nu gällande lagstiftning förmådde.

Detta skydd vore, som sagdt, föga tillfredsställande. Visserligen hette det i byggningabalken kap. 22 § 6, att »okynnes hund, som biter folk eller fä, bör ej lös vara»; men då uraktlåtenhet att ställa sig denna lag till efter rättelse ej vore förenad med annat äfventyr för hundens egare, än att han *möjligen* finge gälda någon af hunden vållad skada, så kunde denna bestämmelse icke anses som synnerligen effektiv. För den, hvilkens fårskreatur blifvit dödade, sargade eller förskingrade, vore det ock en klen tröst, att lagen tillerkände honom af egaren till den eller de hundar, som förödt hans hjord, »halfva läkeslön och halfva skadan»; ty utom det att *half* ersättning vore *dålig* ersättning, så måste det naturligtvis härvidlag i de flesta fall vara mycket svårt, om ej omöjligt, att åstadkomma den bevisning, hvarpå ersättningsanspråket borde grundas.

Det vore slutligen svårt att förstå, hvarför den ersättningskyldige, första gången hunden »biter eller sargar fä», endast skulle betala *halfva* skadan, eller hvarför det skulle vara tillåtet för okynnes hund att tre gånger föröfva sådan skada, hvarom fråga vore, innan han dömdes från lifvet. Erfarenheten hade till fyllest visat, att hund, som *en* gång rifvit får, vore och förblefve i detta afseende oförbätterlig, och det tycktes då vara alldeles ändamålslost att uppskjuta hundens dödande, till dess han *bevisligen* trenne gånger gjort sig skyldig till dylik skadegörelse. Den skonsamhet i afseende å okynnes hund, som lagen sålunda visade, vore i vår tid föga berättigad, då ju hunden i vårt land — fränsedt förhållandet hos den nomadiserande lappbefolkningen — numera hufvudsakligen vore att betrakta endast som ett lyxdjur.

Riksdagen, som erkänt det berättigade i dessa framställningar och sålunda anser nu gällande föräldrade bestämmelser böra ersättas med andra, hvilka bättre tillgodose anspråken på skydd mot skada af hundskreatur,

finner hufvudvigten vid en blifvande lagstiftning i detta, ingalunda ovigtiga ämne böra läggas derå, att i enlighet med eljest gällande allmänna skadeståndsregler åt egare af hemdjur, som af annans hundkreatur dödats eller sårats, full ersättning beredes för den skada, som sålunda tillskyndats honom. Derutöfver anser emellertid Riksdagen oundgängligt, att skyddsföreskrifter i rent preventivt syfte meddelas, enär eljest med hänsyn till den framhållna svårigheten att, der skada af ifrågavarande slag inträffat, åvägabringa nöjaktig bevisning, den rätt till full ersättning, som man gifver det dödade eller sårade hemdjurets egare, kan befaras blifva skäligen betydelslös. Vid träffandet af dylika skyddsföreskrifter gäller det emellertid att tillse, att dessa blifva så avvägda, att de, på samma gång de kunna visa sig verksamma i åsyftad riktning, icke mer än nödigt är inskränka vederbörande hundegares rätt.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till skärpta bestämmelser, åsyftande att verksamt förebygga skada å hemdjur af annans hundkreatur samt att, der sådan skada skett, egaren af det skadade djuret må erhålla full ersättning för skadan.

Stockholm den 18 maj 1892.

Med undersätlig vördnad.